

VHCP

Een uitgave van het Verbond van Handelaren in Chemische Producten

Focus

No 1 – mei 2011

65 jaar VHCP

‘License to operate’

Focus op crisismanagement

Neem de regie!

VHCP scoort 65 jaar

De lente is begonnen en we hebben de eerste warme dagen van 2011 al weer gehad. Dit belooft iets voor het komende jaar. Het jaar waarin het VHCP 65 jaar bestaat. 65 jaar Verbond van Handelaren in Chemische Producten. Wat begonnen is als een gezellig samenzijn om de handel en wandel in de chemische distributie eens te bespreken, is in die al die jaren uitgegroeid tot een serieuze branchevereniging die gekend is bij de nationale en internationale stakeholders in de chemische handel en distributie. Het VHCP wordt vaak gevraagd om mee te denken

met de totstandkoming van nieuwe wet- en regelgeving en om gezamenlijk met zusterbrancheverenigingen kritisch mee te kijken als vertegenwoordiger van het betalende bedrijfsleven. Dat het VHCP ook internationaal hoge ogen scoort, wordt door Uta Jensen-Korte van Fecc benadrukt in het interview verderop in deze FOCUS.

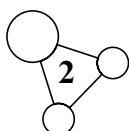
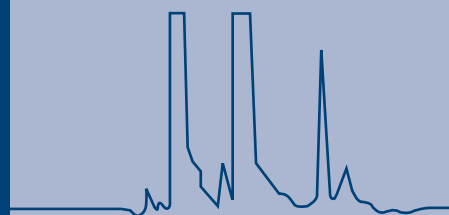
Dit jaar begon ook met een aantal relatief kleine incidenten, zoals daar zijn geweest de brand in Moerdijk en een brandende trein op het rangeerterrein Kijfhoek, waarbij de schade in beide gevallen gelukkig beperkt bleef tot materiële schade. Relatief omdat de wereld helaas ook een groot incident heeft te verwerken, namelijk de gevolgen van de zware aardbeving en aansluitende tsunami in Japan. Het aantal slachtoffers is nog niet geteld, de materiële schade is onbeschrijfelijk en de gevolgen van dit natuurgeweld op de kerncentrale van Fukushima zijn nog niet onder controle. En terwijl we dit schrijven loopt er licht radioactief bluswater in de oceaan. Dit geeft ook maar weer eens aan hoe kwetsbaar herstel op wereldniveau kan zijn.

Er zijn gelukkig ook goede berichten. De wereld lijkt een klein beetje uit de economische crisis te kruipen en dat weerspiegelt zich vooral in de chemische industrie en diens gevolge ook in de handel en distributie van chemische producten. Daar profiteren de leden van het VHCP van. De voorzitter, Piet van de Slikke, benadrukte dit ook nog eens in zijn nieuwjaarstoespraak op 11 januari.

2011 is ook het internationale jaar van de chemie. Hetgeen inhoudt dat chemie zich dit jaar mag verheugen op extra aandacht en extra profilering bij alle stakeholders. Het doel is om te laten zien hoe leuk, innovatief en interessant chemie is. En om jonge mensen aan te trekken voor deze groeiende branche waarin veel carrièremogelijkheden zijn.

Het VHCP zal zich ook dit jaar weer blijven inzetten voor een sterke branche en uw belangen behartigen in de verschillende gremia, zowel nationaal als internationaal. Juist nu er met extra belangstelling gekeken wordt naar de chemie in de breedste zin, is een sterke branchevereniging van groot belang en zoals de heer Frits Spangenberg in zijn presentatie op de algemene ledenvergadering benadrukte: neem de regie in eigen hand. Maak je sterk voor zelfregulering en dan heb je minder last van overrijverige regelgevers. Wij zullen dit advies ter harte nemen.

Robert Stuyt

In dit nummer

VHCP: 'License to operate'

» Nieuwjaarsbijeenkomst 2011

pagina 4

Responsible Care

» Bewustzijn op managementniveau en tips van Kiwa

pagina 10

Focus op crisismanagement

» Aandachtspunten en aanbevelingen

pagina 17

Verder in dit nummer:

REACH: de eerste ronde	pagina 8
Neem de regie!	pagina 12
De visie van...	pagina 16
"Eén gezamenlijke stem in Europa"	pagina 18
VHCP jaaroverzicht 2010	pagina 20
Nieuws Commissie Milieu & Veiligheid	pagina 22
Fecc congres en Agenda	pagina 22
Bedrijfsnieuws & Personalia	pagina 23
Ledenoverzicht www.vhcp.nl	pagina 23

VHCP: 'license to operate'

Het Lange Voorhout in Den Haag was op 10 januari 2011 weer de plek voor de chemische distributeurs om met het VHCP het nieuwe jaar in te luiden. Ook het moment om te klinken op het 65-jarig jubileum van het VHCP en voor een oproep tot inzicht. Piet van der Slikke: "De organisatie kan succesvol blijven als bedrijven inzien dat het meer dan alleen om klinkende munten gaat."

Hoe kijkt het VHCP terug? Voorzitter Piet van der Slikke in zijn speech: "Het jaar begon met een terugblik op een jaar van crisis en met hoop op herstel. Dat herstel heeft zich in de industriële sector op indrukwekkende wijze in 2010 gemanifesteerd onder aanvoering van Duitsland. Dit land groeide met meer dan drie procent en zag de werkloosheid teruglopen. Ook Nederland profiteerde van dit herstel. Uiteraard is dit alles weer het gevolg van de Aziatische motor. En zo zien we het merkwaardige beeld van een sterke industriële groei, sterke stijging van winstgevendheid en vermindering van schulden van bedrijven tegenover een financiële sector en overheden die nog steeds geconfronteerd worden met de gevolgen van de financiële crisis van 2008."

Ook voor de voorzitter alle reden tot zorg, want deze crisis bedreigt zelfs de euro. Zijn reactie: "Het cynisme over Europa en de euro, ook in ons land, is pijnlijk. Terwijl Europese samenwerking een groot ideaal blijft. Bovenal, iedereen die in de wereld heeft rondgekeken, begrijpt dat het een absolute politieke en economische noodzaak is."

Tevredenheid

Vervolgens nam Piet van der Slikke de chemische sector kort onder de loep. "Zoals altijd profiteert deze als een van de eerste sectoren van een opleving. Daarvan plukken wij als distributeurs de vruchten en worden wij zelfs regelmatig met tekorten geconfronteerd. Ik heb nog geen cijfers beschikbaar over 2010 van onze sector in Nederland, maar ik neem aan dat u in het algemeen met tevredenheid op dit jaar terugkijkt", aldus de voorzitter.

Versterken

Ook het VHCP, dat dit jaar zijn 65-jarig jubileum viert, had een vruchtbaar jaar. Piet van der Slikke roemde de talloze werkgroepbijeenkomsten en seminars en het drukbezochte Social Event. Ook de algemene ledenvergadering en de lunchbijeenkomst blijven populair. Toch is er volgens hem enige reden tot zorg. Zo blijven conso-

lidaties in de branche het ledental onder druk zetten. Over de trend dat ondernemers alles willen vertalen naar zichtbaar economisch resultaat zei hij: "Het is zeer lastig organisaties als het VHCP op de been te houden wanneer deelnemers brancheactiviteiten uitsluitend in klinkklare munt terug willen zien. Het is van belang dat men zich realiseert dat het VHCP juist zorgt voor een 'license to operate' en voor een maatschappelijke verankering van onze activiteiten."

De voorzitter benadrukte daarbij: "De brand in Moerdijk zou ons moeten doen beseffen dat het VHCP ook in de toekomst hard nodig zal blijven."

Vervolgens volgde een oproep om gezamenlijk niet-leden te bewegen zich aan te sluiten bij het VHCP om zo de veiligheid en kwaliteit in de keten en daarmee de branche als geheel te versterken.

Champagne

Tot slot was er het nieuws van Interland Chemie. Dit VHCP-lid draagt per 1 januari de naam Azelis Netherlands BV. Voor hen de reden om de aanwezigen te trakteren op een glas champagne, waarop Piet van der Slikke besloot: "We vervullen een onmisbare schakel tussen industrie en klant. Mits we verder professionaliseren en blijven investeren, vooral in mensen, zal de sector verder groeien. Op 2011 en op de gezondheid van u en de uwen."

Niet alleen de voorzitter is tevreden over 2010, zo blijken ook verschillende leden positief te zijn over het afgelopen jaar. Een aantal reacties:

Profijt opkomende economieën

Maarten Dankloff van Arkema over 2010: "Het is ons economisch gezien voor de wind gegaan. Dit bedrijfsmatig succes weerspiegelt zich ook in onze beurskoers, die inmiddels is verdubbeld. Ook onze vestigingen in Nederland deden het goed. Reden hiervoor is dat we als internationale onderneming onder meer konden profiteren van meer vraag vanuit opkomende economieën. Voor 2011 hebben wij als Arkema als geheel een belang-

rijke uitdaging. Dit jaar gaan we investeren om de veiligheid op de werkvloer en ook voor omwonenden sterk te verbeteren. Daarnaast zal ik als HSE-manager Benelux veel tijd moeten besteden aan de nieuwe regels voor het Veiligheidsinformatieblad (VIB). Uiteindelijk moet al die informatie zodanig toegankelijk zijn dat men er op de werkvloer mee kan werken. Vooral bij kleinere afnemers zal dit een hele klus worden. Essentieel is daarom dat bedrijven binding hebben met een brancheorganisatie zoals het VHCP. In onze optiek kun je in deze tijd niet zonder een brancheorganisatie die een platform is voor advies over bijvoorbeeld een goede implementatie van veiligheid. Ook gezien alle regels en verplichtingen is het zeer onverstandig geen aansluiting te zoeken. Weliswaar kost een lidmaatschap geld en is de toegevoegde waarde niet altijd te kwantificeren, maar als zaken niet goed geregeld worden kost het veel meer. Samen de expertise maximaal inzetten blijft dus noodzakelijk. Vandaar dat voor mij het VHCP zeker niet met pensioen mag! Vooral wanneer een bedrijf dat bijvoorbeeld ook opslag verzorgt in kleinere gemeentes is gevestigd, en niet zoals wij in grote clusters, is het van belang om het VHCP achter je te hebben staan.”

Unieke ketensamenwerking

Ook Geodis BM Nederland is positief over 2010. Gerard Buskoop, Manager Fleet, Safety & Quality: “In het afgelopen jaar hebben we een herstel gezien in het aanbod van transport. Weliswaar heeft dit geleid tot een groeiende markt met veel druk op de prijs. Hierdoor zijn vele transporteurs failliet gegaan. Voor 2011 hebben wij onze focus gericht op optimalisatie en uitbreiding van transport in de chemische sector, alsmede op containertrans-

port. Daarnaast zijn wij betrokken bij het Rotterdam Climate Initiative. Een negental bedrijven heeft in nauwe samenwerking de handen ineengeslagen om het vrachtvervoer in de regio Rotterdam te verduurzamen. De ketensamenwerking tussen pomphouders, vervoerders en autodealers is uniek. Gecombineerd met de keuze voor duurzame biodiesel, geproduceerd uit restvetten, maakt dit tot een zeer bijzonder project in Nederland. Dankzij dit initiatief kunnen we niet alleen de CO²-uitstoot op de weg reduceren, maar ook wordt de vervoersector minder afhankelijk van fossiele brandstoffen. Waarom wij buitengewoon lid zijn? Ons lidmaatschap is vooral gestoeld op het feit dat wij als transporteur een steentje willen bijdragen aan het milieu en de veiligheid. Voor ons is het daarbij goed om te zien hoe de chemische distributie de logistieke sector ervaart. Dit levert ons inzichten waarmee wij onze dienstverlening verder kunnen verfijnen.”

Mooie groei

Directeur-eigenaar van ICH-Benelux Joost Boon is een tevreden man: “Het afgelopen jaar is prima geweest. We hebben een mooie groei doorgemaakt. Zelfs beter dan in 2007 en 2008. Kortom, voor ons is de markt volledig hersteld dankzij onder meer een aantal grote projecten en de groei van onze Duitse vestiging. Duitsland herstelde sowieso sneller van de economische crisis en daarvan hebben wij kunnen profiteren. Los van de economische groei was REACH voor ons een belangrijk item, al was dit vrij beperkt. Wij willen onze klanten correct kunnen informeren en willen de informatiestroom in de totale supply chain goed in de gaten houden. Als bedrijf hebben wij, met behulp van een extern bureau,

slechts twee producten geregistreerd. Dit proces is goed verlopen. Voor 2011 speelt voor ons een belangrijke uitdaging. Wij gaan namelijk een aantal producten onder eigen label op de markt brengen. Dit vraagt om een zorgvuldige voorbereiding om succesvol te kunnen zijn. Ook onze vestiging in Polen zal dit jaar veel op de agenda staan. Net als in Duitsland willen wij hier verder doorgroeien. In het licht van het VHCP wil ik graag meegeven: blijf de ingezette koers volgen als een organisatie die een actieve rol vervult en die onder andere als aanspreekpunt voor REACH fungeert. Wel zou ik de aanwezige meerwaarde nog beter voor het voetlicht brengen. Dit kan door het brengen van positief nieuws en te laten zien dat de sector wel degelijk scoort op veiligheid.”

Nieuwe energie

Ook voor Keyser & Mackay was 2010 vooral het jaar van herstel na het crisisjaar 2009. Beherend vennoot Willem Augustinus: “Die opleving gaf ook nieuwe energie voor onze mensen en daar zijn heel positieve zaken uitgekomen. Schaarste en capaciteitsproblemen bij leveranciers werden de nieuwe probleemgebieden. Verder was voor ons een belangrijke mijlpaal het gereedkomen van de verbouwing van ons magazijn in Rhenen met nieuwe opslagfaciliteiten voor gevaarlijke en brandbare stoffen en nieuwe vloeren in het hoofgebouw. Het ziet er weer prachtig uit. Los van deze investeringen was er natuurlijk REACH. Veel niet-Europese leveranciers hebben een eigen Europese legal entity opgericht om zelf de registratie te verzorgen, of een Only Representative aangesteld.

Voor ons als importeur kost het veel moeite om aan de benodigde informatie te komen of op de hoogte te blijven van de voortgang van het registratieproces. Dit gaat niet echt probleemloos en kost veel energie. Het VHCP is ook daarin voor ons erg belangrijk. Bovendien één stem richting wetgevers en informatie-uitwisseling op het gebied van veiligheid en milieu zijn bij uitstek zaken om gezamenlijk te doen. Wij hopen dat het VHCP die rol nog lang en goed kan vervullen. Voor Keyser & Mackay staan in 2011 het vasthouden van de opgaande lijn en het tot ontwikkeling brengen van de vele nieuwe projecten, waarbij schaarste en capaciteitsproblemen op een aantal terreinen nog volop een rol zullen spelen, centraal.”

2011

In deze FOCUS leest u wat er zoal heeft plaatsgevonden in de eerste vier maanden van 2011. Ook dit jaar zal het VHCP vooral focussen op ketenverantwoordelijkheid en -samenwerking. De Responsible Care Klankbordgroepbijeenkomsten zijn bij uitstek het platform waarin overdracht plaatsvindt over hoe dit maximaal in de praktijk is te brengen. Wat er verder op de agenda voor dit jaar staat, zoals de Stoffen- en Arbodag in juni en een Responsible Care-dag in het najaar, wordt uiteraard duidelijk aangegeven aan de leden. U kunt met vragen over bijvoorbeeld bijeenkomsten of andere zaken, altijd contact opnemen met het secretariaat: vhcp@vhcp.nl, of kijk op www.vhcp.nl.

Onvoldoende REACH: de eerste ronde transparantie & communicatie

De termijn voor de eerste registratieronde van de Europese stoffenwetgeving REACH eindigde op 1 december 2010. Ook voor de chemische distributie bracht deze fase veel werk met zich mee. Verschillende leden vertellen in deze FOCUS over hun ervaringen en over leermomenten voor de toekomst.

Vooruitlopend op deze registratieronde was er binnen het VHCP het afgelopen jaar weer veel aandacht voor de complexe wetgeving. Communicatie in de keten, de rol van SIEF's en aanverwante zaken als de nieuwe regels voor het Veiligheidsinformatieblad en de CLP-verordening, die de gewijzigde indeling, etikettering en verpakking van stoffen en mengsels regelt, kwamen veelvuldig aan bod in diverse workshops en op de VHCP-VNCI Stoffendag.

registreren stoffen aangegaan, maar in andere situaties waren we afhankelijk van de inspanningen van de Lead Registrant. Voor de tweede registratieronde is dit een leerproces dat het anders moet. Ook in de transparantie van kosten. Nu hebben we slechts van één SIEF helder hoe de kosten zijn verdeeld. Binnen consortia is dit wel duidelijk, maar binnen SIEF's ontbreekt die transparantie soms volledig. Het probleem is dat je daardoor niet op tijd keuzes kunt maken of je bijvoorbeeld zelf een dossier opbouwt en alleen gebruik wilt maken van bepaalde studies, of dat je er voor kiest het gezamenlijke dossier te gebruiken. Ook vind ik dat studies die ooit voor een ander doel zijn gedaan, niet voor de volle honderd procent mogen worden verhaald op de registranten. Daarnaast speelde ook de problematiek rond Only Representatives (OR's). Veelal bleek dat deze OR's de zaken slecht op orde hadden. We hebben zelfs een pre-registratierapport ontvangen dat niet conform de regels was opgesteld. Kortom, veel extra werk om te verifiëren of de registraties van stoffen buiten de Europese Unie zouden worden uitgevoerd. Wat daarin lastig is, is dat de rol van een importeur, die binnen REACH als downstream user wordt gezien, niet duidelijk is. Volgens het verantwoordelijk ministerie blijft de importeur wel dege-lijk verantwoordelijk of een stof geregistreerd wordt. Binnen REACH is de OR verantwoordelijk voor de registratie. Hierover zouden wij graag duidelijkheid willen."

> "Op tijd gestart"

REACH-manager Sury de Jager van Aako over de gang van zaken: "Voor ons is de registratie goed gegaan, omdat we op tijd zijn gestart en ook zelf niet zoveel hoefden te registreren. Ook de ECHA-helptdesk functioneerde in het aanloopproces prima. Helaas gold dit niet voor de Nederlandse REACH-helptdesk. Zo was men op een cruciaal moment telefonisch onbereikbaar. Wat verder problemen gaf, was de communicatie richting eindgebruikers. Veel downstream users wisten niet dat het alleen om de gebruiksinformatie van gevaarlijke stoffen ging. Hierdoor werd allerlei irrelevante informatie aangeleverd en vaak niet binnen het vereiste formaat. Vanuit die ervaring denk ik dat het goed is als producenten voor de volgende ronde duidelijk maken welke user descriptions zij hebben vastgesteld en aan eindgebruikers vragen of ze willen checken of hun gebruik hierbij staat."

Leerproces en duidelijkheid

Al met al een hectische periode om verschillende redenen. Zo heeft deze REACH-manager ook de communicatie in SIEF's (Substance Information Exchange Fora's) als onvoldoende ervaren. Sury de Jager vervolgt: "We ontvingen pas heel laat de nodige informatie. Uiteraard ben ik zelf achter gegevens betreffende de door ons te

> "Buitengewoon onhandig"

Voor Arkema bracht de eerste ronde ongelooflijk veel werk met zich mee. HSE-manager Benelux Maarten Dankloff: "Wij hebben zo'n honderd stoffen geregistreerd en dat kostte immens veel tijd. Wat ik heb geconstateerd, is dat vooral de communicatie van de down-

stream users echt verbetering vereist. Weliswaar hebben we geleerd van deze eerste registratieronde en zijn in het algemeen de dossiers minder omvangrijk, maar elkaar informeren over de gebruiken blijft essentieel. Zeker gezien de complexiteit van het nieuwe Veiligheidsinformatieblad zal dit niet gemakkelijker worden. De combinatie met de verplichtingen voor de CLP-verordening, maakte dat de druk wel erg hoog lag. Er moest enorm veel worden geregeld binnen een zeer kort tijdsbestek.”

Communicatie gevaarsindeling

“Achteraf gezien is de timing voor de invoering van CLP-GHS ronduit onhandig gebleken. Bovendien zijn de kosten voor deze verplichtingen voor ons bedrijf erg hoog en vergelijkbaar met de kosten in onze eerste registratieperiode. Kortom, de druk was enorm om alles op tijd af te kunnen ronden. Zo waren er nieuwe verpakkingen, nieuwe labels, drukkers die in tijdnood kwamen, de voorlichting richting onze eindgebruikers. Een voorbeeld? Zo gebruikten wij vroeger één etiket voor een vijftal verschillende producten. CLP-GHS verplicht is ons tot één etiket per product. Ook constateren wij dat we moeten investeren in een printingsysteem voor de etiketten, dat ook weer een behoorlijke kostenverzwaring inhoudt. Verder vind ik dat de overheid onvoldoende haar verantwoordelijkheid neemt om in het kader van de nieuwe gevaarsindeling met haar burgers te communiceren. Al eerder heeft het VHCP aangekaart dat dit in lijn zou moeten lopen met de invoering, maar tot nu is er geen teken van communicatie voor deze grote groep eindgebruikers. Communicatie die wel van belang is voor de veiligheid waarvoor iedereen zich wil inzetten.”

cooperate with a competent SIEF Facilitator which has provided us the right information in a proper time frame. The REACH-IT system on its own was quite easy to understand and to handle. On second hand, the difficulty has been to contact again all our EU and non-EU partners who were supposed to register by December 1st, 2010 and to make sure that required actions were taken accordingly. As many companies were overloaded at this time with both the first REACH registration deadline and the first CLP deadline, it has been quite difficult to obtain a reply.

For the next rounds, 2013 and 2018, I'm much more concerned about how the SIEF communications will run. Much more substances are concerned by those deadlines and many of them do not currently have an appointed SIEF facilitator. It even appears that many companies, who made pre-registrations at the end of 2008, simply do not react when surveys are sent by a pre-SIEF member: most of the time, only 10 to 15% of the companies reply to those initiatives. The help of the ECHA to “clean up” the pre-SIEF groups would be very welcome. This would enable to have a clear view on the number of companies clearly interested by a registration and who could share the costs inherent to the registration studies.

Additionally, I'm convinced that many non-dangerous substances will disappear from the EU market. The heavy investments required by a REACH registration dossier will certainly oblige many small and medium size companies to give up quite a number of substances that are dedicated to specific applications or small markets. The original fear to loose businesses and to slow down innovation is confirmed every day. Additional time and/or eased REACH procedures for some categories of substance or application would certainly help to preserve the future of our industry towards the non-EU competition.”

De volgende ronde

Ook in 2011 staan er weer diverse workshops gepland, want het werk voor REACH is nog lang niet afgelopen. Zo moeten producten die in kleinere hoeveelheden op de Europese markt worden gebracht uiterlijk in 2013 of 2018 worden geregistreerd. Registraties die vooral door het MKB zullen moeten worden gedaan. Noteer alvast in uw agenda de Stoffen- en Arbodag van VHCP en VNCI op 1 juni 2011. Het programma voor deze dag volgt binnenkort. Ook TNO organiseert wederom een eigen stofendag, en wel op 4 oktober 2011.

JAN DEKKER INTERNATIONAL

> “Quite challenging”

Christelle Graizeau, Research & Development Manager, leader of the REACH project team for Jan Dekker International: “The first registration period was quite challenging for Jan Dekker International. On first hand, we got to submit to ECHA our first registration dossier. Acting as Only Representative in this case, the main difficulty has been to “educate” our non-EU supplier to make him understand every step we made in this registration process. As this registration has been done through a joint submission, SIEF communication was also of high importance as well and we got the chance to

Bewustzijn op managementniveau

In 2010 stond het VHCP Responsible Care-programma wederom veelvuldig op de agenda. Er zijn drie Klankbordgroepbijeenkomsten met verschillende (gast)sprekers verzorgd waar met elkaar van gedachten kon worden gewisseld over onder meer verantwoord ondernemerschap, duurzaamheid en veiligheid.

“Dat inspanningen op dit gebied broodnodig blijven, blijkt uit de recente brand in Moerdijk”, is de overtuiging van de voorzitter van de Werkgroep Responsible Care Harry van Baarlen (CEO Brenntag Europe). Hij vervolgt: “Veel bedrijven gaan de gevolgen merken van dit incident; de inspecties zullen worden opgevoerd. Het is essentieel om als branche daarover gezamenlijk te communiceren, kijken hoe bepaalde zaken anders kunnen worden aangepakt. Immers, als je de redelijkheid er met elkaar wilt inhouden, zul je samen moeten optrekken.”

Juiste inspanning

Los van deze problematiek vindt de voorzitter dat ieder VHCP-lid moet beseffen dat de verantwoordelijkheid verder reikt dan de eigen onderneming. Stel u heeft geen opslag, maar besteedt deze uit aan derden, dan is er vanuit het Responsible Care-programma wel degelijk een verantwoording om te checken of die partij voldoet aan alle regels. Wanneer het misgaat, moet iedereen die in een bepaald onderdeel van de keten een rol speelt, kunnen aantonen of men de zaken goed heeft geregeld. Vandaar dat de werkgroep ook dit jaar onderwerpen als crisismanagement, inhoud van vergunningen en communicatie in de keten hoog op de agenda heeft staan. Harry van Baarlen benadrukt: “Wanneer je in deze tijd opereert in de chemiesector, kun je niet zonder de juiste inspanningen voor Responsible Care. Dit bewustzijn begint op managementniveau en betekent investeren in tijd. Ook al kost dit geld.”

Toegankelijkheid

In het kader van communicatie zal er dit jaar ook veel aandacht worden besteed aan het nieuwe Veiligheidsinformatieblad (VIB). Harry van Baarlen: “Samen met de VNCI zijn we aan het onderzoeken hoe alle informatie in de toekomst toegankelijk te houden. Anders verliest het VIB zijn waarde. In de huidige opzet zijn er al VIB's met meer dan honderd pagina's. Hierdoor wordt het voor veel eindgebruikers bijna onmogelijk om de aspecten voor hun gebruik en daarmee samenhangende veiligheidseisen te destilleren. Momenteel wordt onderzocht of, en hoe een

VIB bijvoorbeeld digitaal beschikbaar gesteld kan worden. Zodat gebruikers bijvoorbeeld kunnen zoeken naar het specifieke gebruik en de verplichtingen en aanbevelingen die daaruit voortvloeien, en die informatie eventueel direct online kunnen downloaden.”

Gemiste kans

Tot slot vindt de voorzitter van de werkgroep dat de opkomst tijdens de Klankbordgroepbijeenkomsten beter kan: “Het versterken van de gezamenlijke inspanningen is nodig en daarvan ondervindt iedereen voordelen. Er is ontzettend veel kennis aanwezig, dat in combinatie met de onderlinge contacten maakt dat een ondernemer veel expertise laat liggen als men niet voldoende betrokken is bij die bijeenkomsten. Kortom, niet investeren in de Klankbordgroep is vooral een gemiste kans.” Als we dit afzetten tegen 65 jaar VHCP, geeft Harry van Baarlen als reactie: “Wat nodig is, is dat we de ingezette koers nog verder professionaliseren. Laten zien dat we met elkaar zaken serieus oppakken, en dat de leden voldoen aan alle wettelijke eisen en Responsible Care pro-actief beleven.”

Third Party Audit

In 2009 besloot het VHCP de verplichte Third Party Audit te koppelen aan een ISO gerelateerd systeem, zodat een externe partij de uitgangspunten van Responsible Care kan toetsen aan de praktijk. Hierover laat Harry van Baarlen weten dat het VHCP in gesprek is met diverse certificeerders om bepaalde knelpunten op te lossen. “Wij dachten dat het allemaal duidelijk was, maar de praktijk blijkt anders.”

De praktijk

Voor nu het woord aan certificatie-deskundige Laurence Ham van Kiwa Nederland: “Wij ondervinden bij onze klanten geen problemen. Wanneer een en ander op de hiernaast vermelde wijze wordt geïntegreerd in ISO 14001, kan tijdens een audit voor dit milieumanagementsysteem ook Responsible Care worden getoetst.” Voor meer informatie: www.kiwa.nl.

Harry van Baarlen

» “Je zult samen moeten optrekken!”

Tips implementatie RC in ISO 14001

Eerste principe RC *Handelen volgens alle wettelijke regelingen en relevante gedragscodes:* Uitgangspunt is ISO 14001 normelement 4.3.2, waarbij de organisatie de voor haar relevante wetgeving en overige regelgeving identificeert en zich hieraan committeert. **Toetsing:** Responsible Care valt onder overige regelgeving.

Alle milieuaspecten dienen tijdens de milieuaspecteninventarisatie getoetst te worden aan de wetgeving en dus ook aan de Responsible Care-vereisten. Wanneer deze inventarisatie volledig wordt uitgevoerd, volgen - naast het bepalen van de significantie van milieuaspecten die worden vertaald naar milieudoel- en taakstellingen - verder hieruit te nemen beheersmaatregelen.

Principes 2, 3 en 7: Op basis van de milieuaspecteninventarisatie dient het milieubeleid vastgelegd te worden in de beleidsverklaring. Hieraan dient het commitment naar Responsible Care toegevoegd te worden. *(Principe 2: al het mogelijke doen opdat zijn activiteiten geen onnodige risico's met zich meebrengen voor werknemers, klanten, de samenleving of het milieu) en (Principe 7: ernaar streven die activiteiten die de kwaliteit van het eigen bedrijf verbeteren te ondersteunen en het bewustzijn van alle betrokkenen inzake gezondheid, veiligheid en milieu in de bedrijfsvoering te ondersteunen.)*

Op deze wijze committeert de directie zich aantoonbaar aan Responsible Care. *(Principe 3: schriftelijke documentatie onderhouden van de bedrijfsactiviteiten en er zich van verze-*

keren dat het beleid inzake gezondheid, veiligheid en milieu voldoet aan de eisen van het Responsible Care-programma en integraal deel uitmaakt van de bedrijfsstrategie.)

Principe 4 *Relevante informatie betreffende gezondheid, veiligheid en milieu voorzien op producten en activiteiten bekend maken aan werknemers, klanten en het publiek:* Beheersmaatregelen worden vastgelegd in procesbeheersing (ISO 14001 normelement 4.4.6), in procedures, en/of werkinstructies. Deze beheersmaatregelen moeten betrekking hebben op de aan activiteiten en/of product(en) geïdentificeerde milieuaspecten.

Principe 5 *Al het mogelijke doen opdat alle werknemers op de hoogte zijn van hun engagement naar Responsible Care en de nodige opleidingen voorzien om de doelstellingen naar gezondheid, veiligheid en milieu te kunnen realiseren:* Normelement 4.3.3 van de ISO 14001 verplicht een organisatie zich te beraden met wie men wil communiceren (belanghebbenden zoals werknemers, stakeholders, omgeving, publiek, etc.) Door het beschikbaar stellen van middelen, verzorgen van voorlichting, opleiding en training (ISO 14001 normelementen 4.4.1 en 4.4.2) wordt Responsible Care geïntegreerd in het managementsysteem.

Principe 6 *Noodplannen opstellen en onderhouden:* ISO 14001 normelement 4.4.7 verplicht het identificeren van mogelijke noodsituaties en hoe te handelen ter voorkoming of bestrijding hiervan (relatie met milieuaspectenanalyse).

Principe 8 *De omgeving op de hoogte houden van de activiteiten en reageren op eventuele bezorgdheid:* Een van de elementen die opgenomen moet worden in de beleidsverklaring (ISO 14001 normelement 4.2) is een passieve communicatie van het milieubeleid naar (de geïdentificeerde) belanghebbenden. Dit kan worden aangescherpt tot een actieve vorm van communicatie, eventueel vastgelegd in een communicatieplan. Daarnaast moet er een mogelijkheid zijn dat belanghebbenden milieuklachten kunnen indienen.

Hiervoor genoemde zaken dienen schriftelijk vastgelegd te worden, de ISO 14001 normelementen 4.4.4, 4.4.5 en 4.5.4 schrijven dit voor. *(Principe 3 RC: schriftelijke documentatie onderhouden van de bedrijfsactiviteiten en er zich van verzekeren dat het beleid inzake gezondheid, veiligheid en milieu voldoet aan de eisen van het Responsible Care-programma en integraal deel uitmaakt van de bedrijfsstrategie.)*

Tijdens de 65ste ledenvergadering van het VHCP op 14 maart 2011 was er naast het huishoudelijk deel een gevarieerd programma met uitgebreid aandacht voor de brand in Moerdijk en het belang van ketenverantwoordelijkheid. Hoe het is gesteld met de mentaliteit van de gemiddelde Nederlander en welke gevolgen dit heeft voor regelgeving werd geschetst door Frits Spangenberg. Hij deed een oproep tot meer weldenkendheid met de woorden: "Doe een greep naar de regie!"

Voorzitter Piet van der Slikke verwelkomde de verschillende gastsprekers en de ere-leden, en in het bijzonder Martijn Hunneman van HRC Chemicals als nieuw lid van het VHCP. De voorzitter vervolgde dat het roerige tijden zijn. Zo houdt de brand in de Moerdijk de gemoe-deren bezig, maar ook onderwerpen als REACH, CLP-GHS, Responsible Care en niet te vergeten de consolidatie in de markt. In het licht van Moerdijk gaf hij mee dat vooral ketenverantwoordelijkheid een item is dat meer en meer aandacht moet krijgen. Iets waarvoor het VHCP zich ook continu blijft inzetten. Uiteraard was er aandacht voor het 65ste jubileum van het VHCP. Hierop brachten de aanwezigen een sprankelende toast uit.

Corebusiness VHCP

Robert Stuyt, secretaris van het VHCP, hield een presentatie van de activiteiten en behaalde resultaten over het afgelopen jaar, zoals de totstandkoming van de Hygiëncode. Op pagina 20 leest u meer over welke onderwerpen zoal aan de orde gekomen zijn in 2010. Ook hij besprak de ontwikkelingen in de branche en benadrukte daarbij dat meer ketensamenwerking cruciaal is om invulling te geven aan een duurzame sector. Tevens zette hij de corebusiness van het VHCP op een rij. Zo staat de brancheorganisatie al 65 jaar voor belangenbehartiging, zoals vertegenwoordiging naar overheden en stakeholders, lobby en participatie in diverse werkgroepen, zoals de High Level Group en voor de BRZO. Verder werkt het VHCP nauw samen met de VNCI en andere brancheorganisaties en met het platform Biociden. Ook internationaal functioneert het VHCP als gesprekspartner en is daarvoor onder meer aangesloten bij Fecc en ICCTA. Communicatie is een ander speerpunt dat het VHCP onder meer vormgeeft via de eigen website, FOCUS en de digitale nieuwsbrieven. Naast al deze activiteiten is het VHCP eveneens een sociaal platform waar leden elkaar kunnen ontmoeten, zoals tijdens het Social Event. Dit jaar staat het event gepland op 9 september in Den Haag.

Veiligheid & Responsible Care

De Commissie Milieu & Veiligheid had het afgelopen

jaar haar handen vol aan vooral de PGS 15 (Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen), zoals ook te lezen is in het jaaroverzicht op pagina 20. De voorzitter van de commissie, Dré Mevissen, gaf een update over de belangrijkste ontwikkelingen en de resultaten van de laatste expertmeeting in november 2010. Zo wordt er gewerkt aan een tool voor de risicobeoordeling van installaties die niet gecertificeerd kunnen worden, maar waarbij wel de brandveiligheid in orde is. Verder wees hij op het feit dat de actualisatie van PGS 15 waarschijnlijk een verzwarende van de richtlijn gaat inhouden. De belangrijkste aanpassingen zijn onder meer een nieuw hoofdstuk voor tijdelijke opslag en herziening van de inspectietermijnen. De planning is dat de actualisatie in april 2011 is afgerond. Ook de ontwikkeling van PGS 31 voor vloeibare chemicaliën heeft binnen de commissie alle aandacht. Daarnaast wordt er gewerkt aan een VHCP-richtlijn voor 'goede praktijken', vervanging van de Branche RI&E, de gevolgen van Moerdijk, het PGS 14 Handboek brandbestrijdingssystemen en aan praktische toepassingen van de nieuwe MSDS-en en eSDS-en (Safety Data Sheets).

Hoe het staat met Responsible Care binnen het VHCP gaf Harry van Baarlen, voorzitter van de Werkgroep, een update. Op pagina 10 geeft hij een interview over de noodzaak om de inspanningen voor het programma te versterken. Verder vindt u op pagina 11 praktische tips hoe de Third Party Audit geïntegreerd kan worden in ISO 14001.

Kort huishoudelijk nieuws

De bestuursleden Carl Blomme (Brenntag), Henk Kwakman (In2Food) en Harry van Zuuk (Aako) werden tijdens de vergadering opnieuw benoemd voor een periode van drie jaar. Bestuurslid Judith Migchels, die inmiddels is vertrokken bij Shell, wordt opgevolgd door Paul Rek, eveneens van Shell Chemicals Europe. In een volgende FOCUS volgt een kennismaking met dit nieuwe bestuurslid. Jacques van Lindonk (Will & Co) en Edward Verdult (Interland) namen de kascommissie voor 2010 voor hun rekening. Ook voor dit jaar zijn beide heren voor dit werk benoemd.

Ontwikkelingen brand Moerdijk

Onlangs hebben de Commissie Milieu & Veiligheid en de Werkgroep Responsible Care een speciale vergadering ingelast over de mogelijke consequenties en aanbevelingen rond dit incident. Op pagina 17 een samenvatting van deze bijeenkomst. Algemeen directeur van de VNCI, Colette Alma, en hoofd preparatie van de Gezamenlijke Brandweer, Guido van den Broek Humphrey, gingen op de ledenvergadering in op de laatste ontwikkelingen rond de brand in Moerdijk. Voor Guido van den Broek Humphrey staat vast dat een goede samenwerking absoluut een meerwaarde oplevert voor alle betrokkenen. Verder wees hij op de noodzaak tot afstemmen van veranderingen in bedrijfsvoering, zoals wat moeten partijen zoal van elkaar weten en bij welke wijzigingen is afstemming gewenst. Dit vraagt voortdurend om inspanning en communicatie van alle betrokkenen.

Colette Alma gaf vervolgens aan dat incidenten als Moerdijk een grote impact hebben op de houding ten opzichte van de chemie. Ook voor de VNCI alle reden om te zien hoe onder meer de repressie binnen de sector is georganiseerd om goed te kunnen acteren bij een incident. Voor brancheorganisaties is het in haar optiek nog belangrijker om preventie te stimuleren door best practices uit te wisselen. Daarvoor lenen zich bij uitstek de regionale veiligheidsnetwerken. Inmiddels is er een speciale High Level Group opgericht waarin ook het VHCP zitting heeft. Deze werkgroep gaat een concreet actieplan opstellen. Naar aanleiding van vragen uit de zaal gaf Colette Alma nog mee dat de VNCI zeker bereid is om trainingen voor crisismanagement en -communicatie in samenwerking met het VHCP vorm te geven.

REACH en GHS

Uiteraard werd ook REACH besproken. Op pagina 8 meer over de eerste registratieronde van 1 december 2010. De nieuwe directeur-generaal Uta Jensen-Korte van Fecc gaf naast een presentatie over de activiteiten van deze Europese organisatie voor de chemische distributie haar visie op REACH. Op pagina 18 vertelt zij in een interview meer over de activiteiten van Fecc en de problematiek rond de Safety Data Sheets. In het kader van de Europese stoffenwetgeving benadrukte zij: "REACH blijft!" Zij adviseerde onder meer om voldoende financiële middelen te reserveren om aan de toekomstige verplichtingen te kunnen blijven voldoen. Zij waarschuwde verder dat bedrijven zich moeten voorbereiden op het management van de SIEF's (Substance Information Exchange Fora's) en wellicht moeten anticiperen op iets hogere kosten om discussies, die op ter-

mijn nog veel meer kosten met zich meebrengen, te voorkomen. Voor de volgende deadline in 2013 was haar advies dat betrokkenen de ketenverantwoordelijkheid nemen en communiceren, want dat is van cruciaal belang!

'De Grenzeloze Generatie'

Voor de borrel en het diner hield Frits Spangenberg van Motivaction, een toonaangevend marktonderzoeksbureau uit Amsterdam, een inspirerende voordracht op basis van zijn boek 'De Grenzeloze Generatie'. Hierin schrijft hij over het zogenoemde Mentality-onderzoek en vergelijkt hij onderzoeksgegevens van verschillende jaren naar leefstijlen van de Nederlandse burgers. Frits Spangenberg benadrukte dat de ontwikkelingen binnen de samenleving het voor brancheorganisaties alleen maar interessanter zullen maken. De huidige mentaliteit vindt zijn oorsprong volgens Spangenberg onder meer in het verschil in opvoeding en de drang tot compensatie van ouders die veelal beide werken. Een en ander resulteert in een samenleving waarin empathie en gemeenschapszin verdwijnen. Om de verschillen aan te geven, schetste hij vier typen burgers, zoals de pragmatische burgers, die een lage solidariteit kennen en de buitenstaanders, die vooral vooringenomen zijn tegen de

gevestigde orde. Veertig procent van de jongeren zit in de laatste groep. Wat hij opmerkelijk vindt, is dat juist die groep het minst wordt benaderd door reclame- of politieke campagnes. In zijn ogen verschuiven we van een plichtsgetrouwe en verantwoordelijke maatschappij naar een rechtsbewuste en rechttoeisende samenleving. Wanneer vervolgens ambtenaren nieuw beleid moeten maken op basis van die samenleving volgt er nog meer regelgeving. Hij stelt dat het tegenovergestelde van regelgeving weldenkendheid is en dat meer regelgeving meer burgerlijke ongehoorzaamheid en minder weldenkendheid impliceert. Zijn advies: "Zelfcontrole en zelfhandhaving is het antwoord op verhoogde regelgeving. Doe een greep naar de regie!" Hierbij stipte hij juist het belang van een sterke brancheorganisatie aan, want door het bevorderen van zelfregulering kan men gezamenlijk zorgen voor minder regels.

Meer informatie

Heeft u de ledenvergadering op Kasteel Wittenburgh in Wassenaar gemist? Op www.vhcp.nl vindt u onder de rubriek ledenafdeling alle presentaties van deze middag.

De visie van...

Het VHCP-bestuurslid Carl Blomme (Brenntag Benelux) in deze FOCUS over toenevende regelgeving, de rol van Brussel, het belang van zelfregulering en de noodzaak om samen op te trekken. Wat is zijn visie op de chemische distributie?

Carl Blomme: “Nieuwe regels op diverse domeinen volgen elkaar in een razendsnel tempo op. Denk aan vergunningen en veiligheid, maar ook aan regelgeving voor stoffen en producten, zoals REACH en de Biociden Richtlijn. Het is altijd al zo geweest dat er veel regels zijn, maar vandaag de dag zien we een enorme versnelling in het aantal regels en ook in het herformuleren van bestaande regels. Voor een groot deel heeft die acceleratie te maken met de Europese Unie en met wat de maatschappij van de chemie verwacht. Dit is geen waardeoordeel, maar wel een feit waarmee we als sector rekening moeten houden. Met elkaar zeggen dat we het voor elkaar hebben, is echt onvoldoende. Juist nu is zelfregulering nog meer gewenst om er voor te zorgen dat we de regeldruk enigszins kunnen sturen. Responsible Care en Product Stewardship zijn twee praktijkvoorbeelden hoe ieder bedrijf daarop kan inspelen.”

men. Kortom, ieder chemisch bedrijf heeft een enorme verantwoordelijkheid en moet daarmee nog pro-actiever aan de slag.”

Uniformisering en verscherping

Hoe ziet Carl Blomme de ontwikkelingen in Brussel? “Als we kijken naar de Europese Unie, dan zien we dat men streeft naar nog meer uniformisering van wetgeving en tegelijkertijd een verscherping van de naleving. Het is duidelijk wie er aan het roer staat. Wel is het zo dat al die regels implicaties hebben op lokaal niveau, zoals met de nieuwe regels voor biociden. Belangrijk is daarbij dat iedere belangenorganisatie zich moet aanpassen aan de gewijzigde omstandigheden. Wanneer iets in Europa wordt bepaald, moeten we daar de zaken proberen te sturen, zoals met een Fecc en verder lokaal alert inspelen op en actief een meerwaarde bieden aan de implementatie van nieuwe regels. Een mooi voorbeeld is de nieuwe precursorenwetgeving, waaraan Fecc en de industrie en nationale brancheorganisaties gezamenlijk hebben meegewerkt.”

Intensieve rol

“Voor het VHCP is daarin een belangrijke rol weggelegd om de leden te informeren en te begeleiden. Vooral veelvuldig te communiceren over nieuwe ontwikkelingen. FOCUS en de website zijn daarvan goede voorbeelden”, vervolgt Carl Blomme. “Met regelmaat rapporteren over bevindingen in de sector om bij te dragen aan meer veiligheid en bewustzijn over de noodzaak voor meer zelfregulering is essentieel. Het VHCP heeft daarin een intensieve rol om de leden te stimuleren, zoals met het Responsible Care-programma. Voor de leden is het van belang actief deel te nemen in allerlei commissies en werkgroepen om de aanwezige expertise optimaal te kunnen delen.

Kortom, voor de komende jaren moeten we ons richten op meer dynamisering, meer pro-activiteit en verdere professionalisering. Met elkaar steeds opnieuw focussen waar de toegevoegde waarde ligt en als branche continu evolueren. Daarbij de samenwerking intensiveren met nationale en internationale brancheorganisaties. Voor deze tijd is dat de enige manier om invulling te kunnen blijven geven aan maatschappelijke verwachtingen en aan de versnelling in nieuwe regelgeving.”

Carl Blomme
» “Zelfregulering
nog meer gewenst!”

Beter organiseren

In het kader van het nemen van die verantwoordelijkheid kunnen we natuurlijk niet om regelgeving heen, is ook de overtuiging van deze bestuurder. Wat vindt Carl Blomme van belang? “Los van wetgeving blijkt het nodig dat bedrijven zelf onderzoeken of men bepaalde zaken goed heeft geformaliseerd en dat die formalisering concreet bijdraagt aan de vereiste veiligheid. Neem de laatste Stoffendag. Hieruit bleek dat zaken op het gebied van arbeidsomstandigheden beter kunnen worden georganiseerd. Let wel, als we dit zelf niet goed invullen, zal de overheid hierop inspringen en zal de regeldruk toene-

Focus op crisismanagement

Op 11 februari 2011 stond voor de Commissie Milieu & Veiligheid en de Werkgroep Responsible Care de opslag van gevaarlijke stoffen centraal. In een speciale vergadering werden aanbevelingen en aandachtspunten besproken naar aanleiding van de calamiteit in Moerdijk.

Maritza van Assen, juriste bij Brabers, hield een presentatie over wettelijke kaders en de rol van de overheid met betrekking tot de opslag van gevaarlijke stoffen. Een en ander in relatie tot de brand in Moerdijk, dat overigens niet een bedrijf betrof dat lid is van het VHCP. Namens het bestuur was Luc Martens vertegenwoordigd.

High Level overleggroep

De chemische industrie heeft inmiddels het initiatief genomen voor een High Level Group om een concreet actieplan op te stellen. Hierin gaat Robert Stuyt van het VHCP, met ondersteuning van de Commissie Milieu & Veiligheid en de Werkgroep Responsible Care, participeren. Op korte termijn staan bijvoorbeeld het verbeteren van effectiviteit en continuïteit van de regionale Veiligheidsnetwerken centraal en het opzetten van 'basis'-trainingspakketten voor key stakeholders, vooral gericht op crisismanagement en trainingen voor VGM-managers en BRZO-coördinatoren. Ook het delen van best practices en het toetsen van dienstverleners zijn voor nu belangrijke speerpunten.

Aanbevelingen VHCP

Belangrijk bij calamiteiten is ook de communicatie vanuit een brancheorganisatie. Hiervoor wil het VHCP een 'holding statement' voorbereiden. Ook de beoordeling van onderzoeksrapporten vindt het VHCP noodzakelijk om tot een goed oordeel te komen. Daarnaast zullen de inspanningen voor het Responsible Care-programma nog meer worden gestimuleerd. Los daarvan wordt onderzocht wat de mogelijkheden zijn voor een betere communicatie rond belangrijke veiligheidsinformatie en goede praktijken.

Wees kritisch

Een belangrijke conclusie is dat de inspanningen voor milieu en veiligheid en Responsible Care van ieder individueel chemie opslag- en distributiebedrijf hun weerslag hebben op het imago van de totale branche. Aansluiting bij een regionaal Veiligheidsnetwerk is voor leden, waar nodig via het VHCP, een goede zaak. Verder luidt het advies om als bedrijf actie te ondernemen richting lokale overheden en brandweer om een actuele stoffenlijst te overleggen en aanvalsplannen te bespreken, en gezamenlijk te oefenen, ook met eigen mensen. Mocht er onverhoopt negatief nieuws in een rapport of de media

verschijnen, zorg dan voor een professionele reactie. Laat dit ook weten aan het VHCP-secretariaat. En tot slot, uitbesteding van logistieke diensten betekent niet uitbesteding van verantwoordelijkheden. Kortom, stel eisen aan dienstverleners en wees bovenal kritisch wanneer het gaat om veiligheid.

Voortgang

De uitgebreide conclusies van deze bijeenkomst, zoals onlangs verstuurd aan de leden, worden besproken binnen het bestuur. Uiteraard informeert het VHCP de achterban over de voortgang rond de verschillende aanbevelingen en aandachtspunten.

Maritza van Assen: "In de afgelopen jaren is de regelgeving rond de opslag en handling van gevaarlijke stoffen steeds aangescherpt en geactualiseerd, onder andere vanwege enkele grootschalige incidenten in het buitenland. Het VHCP was steeds actief betrokken bij de totstandkoming en de implementatie van deze regelgeving in Nederland. Relatief nieuw is de Wet veiligheidsregio's die de verantwoordelijkheden van de overheid regelt indien zich een ramp voordoet. Van een ramp is sprake wanneer er zich bijvoorbeeld een zwaar ongeval voordoet waarbij onder meer ernstige schade of bedreiging aanwezig is van het leven en de gezondheid van veel mensen. Tevens moet de noodzaak aanwezig zijn van een gecoördineerde inzet van verschillende diensten of organisaties om de dreiging weg te nemen of de schadelijke gevolgen te beperken. In het geval van Moerdijk, was dit zeker aan de orde. Wanneer de onderzoeksrapporten over de gebeurtenissen rond de brand verschijnen, zal het VHCP zonder meer betrokken moeten zijn bij het formuleren van conclusies en aanbevelingen hieruit."

Maritza van Assen
» "Zonder meer betrokken"

Nieuwe directeur-generaal Fecc

Eén gezamenlijke stem in Europa

Sinds november 2010 is Uta Jensen-Korte directeur-generaal van Fecc. In deze FOCUS een korte samenvatting van het Engelstalige interview waarin zij onder meer uiteenzet wat haar speerpunten zijn. Het volledige interview is te lezen op www.vhpc.nl (ledenafdeling, rubriek ledennieuws).

Als chemicus begon Uta Jensen-Korte haar carrière bij Bayer. In 1997 vertrok zij naar Cefic en ze maakte in 2004 de overstap naar de Europese Commissie. Hier was haar belangrijkste taak het coördineren van de uitvoering van de CLP-verordening, de nieuwe regels voor de indeling, etikettering en verpakking van stoffen en mengsels. Waarom Fecc? “Dankzij mijn ervaring in zowel de private als publieke sector zie ik mijn nieuwe functie als een natuurlijke stap in mijn loopbaan. Mijn belangrijkste uitdaging is de toonaangevende organisatie op een volgend niveau te brengen, namelijk Fecc als dé gezamenlijke stem voor de chemische distributiesector in Europa. Dit is essentieel om de geloofwaardigheid richting Europese wetgevers te waarborgen. Een en ander impliceert een goede communicatie en coördinatie tussen nationale belangenorganisaties, de andere leden en ons kantoor in Brussel.”

Actieve promotie

Naast dit doel staat voor Uta Jensen-Korte een actieve promotie van Responsible Care hoog op de agenda, waarbij naast gezondheid, veiligheid en milieu ook duurzaamheid een belangrijk speerpunt is. Dit draagt in haar optiek bij aan de eenheid die Fecc wil uitstralen en aan het imago van de sector. Wat houdt dit concreet in voor de chemische distributie? “Dit alles betekent dat we nog nauwer moeten samenwerken en nog meer eenheid moeten uitstralen.” Voor haar speelt daarin het Responsible Care-programma in combinatie met een verplichte Third Party Audit een cruciale rol om dat te verwezenlijken. Fundamenteel is een nog intensievere participatie van Fecc-leden in de verschillende werkgroepen.

VIB-problematiek

Terug naar de waan van alle dag. Hoe ziet Uta Jensen-Korte de problematiek rond de nieuwe regels voor Veiligheidsinformatiebladen (Safety Data Sheets)? Vooral rond de verplichting tot het toevoegen van de blootstellingsscenario's? “Downstream users en distributeurs zullen op veel verschillende manieren extended Data ontvangen. Helaas zal dit niet per definitie gaan leiden tot meer duidelijkheid. De tendens dat er te veel infor-

matie wordt aangeboden, vormt voor de gehele supply chain een uitdaging om die informatie te begrijpen en indien nodig te vertalen naar nieuwe Risico Management Maatregelen (RMM).”

Het Europees Agentschap voor chemische stoffen (ECHA), maar ook de industrie zijn nu druk met de ontwikkeling van een tool om al die informatie te stroomlijnen. Het idee is om een gemeenschappelijke standaard te ontwikkelen waarmee aangeboden informatie automatisch kan worden omgezet naar het eigen softwaresysteem van een downstream user, zodanig dat duidelijk wordt welke RMM nodig zijn. Wat volgens Uta Jensen-Korte ook helpt, is wanneer producenten de belangrijkste RMM-informatie communiceren richting hun afnemers, zoals staat vermeld in paragraaf acht van het eerste deel van de SDS.

Ondersteuning CLP

Als we kijken naar de CLP-verplichtingen, hoe kan Fecc daarin de chemische distributie ondersteunen? “We zullen distributeurs en importeurs helpen beter te begrijpen wat hun verplichtingen zijn en hun aandacht vestigen op bijzondere bepalingen en afwijkingen binnen CLP. Bijvoorbeeld met behulp van voorzieningen die de taken en verantwoordelijkheden aan de verschillende deelnemers in de keten verduidelijken, of wijzen op bepalingen die gebruikt kunnen worden tijdens overgangperiodes en door het gebruik van Annex VII aan te moedigen. Dit vertaalschema kan worden gebruikt om bestaande classificaties te converteren naar CLP-classificaties als er geen data beschikbaar is.”

Meer en meer MKB

Voor REACH adviseert Uta Jensen-Korte dat de sector zich ook voor de volgende fases moet richten op goede communicatie, meer samenwerking en transparantie. Dat is volgens haar van essentieel belang. De directeur-generaal vervolgt: “Vooral omdat de volgende twee deadlines in REACH meer en meer het MKB zullen raken en zeer waarschijnlijk ook betrekking zullen hebben op nichemarkten. Aangezien in de komende fases de regi-

Uta Jensen-Korte

> “Eenheid: voorwaarde om gehoord te worden”

stratie aan de orde is van stoffen die in kleinere volumes geproduceerd of geïmporteerd worden, zullen ook de kosten die gemoeid zijn met het genereren van data en de datatoegankelijkheid een belangrijke rol gaan spelen. Verder weten we dat de organisatie van een SIEF (Substance Information Exchange Forum) moet verbeteren en zeer waarschijnlijk moet er ook een gedragsverandering plaatsvinden. Zo hebben we gehoord van SIEF's die geblokkeerd zijn door zelfbenoemde facilitators, en dat een groot aantal SIEF-leden helemaal niet bekend is bij producenten of importeurs.”

Voor en met u

Tot slot, Fecc versus VHCP? “Allereerst wil ik van de gelegenheid gebruikmaken om het VHCP te feliciteren met zijn 65 jarig-jubileum. Ik vind het belangrijk dat alle VHCP-leden weten dat Fecc er is om voor, en veel belangrijker met hen te werken. Het is de combinatie van al onze inspanningen die leidt tot succes. Verder wil ik erop wijzen dat het VHCP een Fecc-lid is van het eerste uur en dat het VHCP met zijn achterban altijd veel aan onze organisatie heeft bijgedragen. Wat zich weer vertaalt in de positie van de Nederlandse chemische distributiesector in Europa.

Het is voor mij duidelijk dat nationale belangenorganisaties een belangrijke rol spelen in Europese organisaties. Ze zijn voor ons niet alleen een manier om bedrijven te bereiken die niet rechtstreeks bij Fecc zijn aangesloten, maar ook essentieel vanwege hun praktische expertise. Ik verwacht dat de samenwerking tussen Fecc en de nationale organisaties sterk en succesvol en in het voordeel van de chemische distributiesector zal zijn. Het werk in de verschillende commissies toont aan dat we onze doelen kunnen bereiken door onze krachten te bundelen. Ik geloof ook dat we met elkaar een duidelijk gedefinieerd gemeenschappelijk belang hebben en dat is het promoten van de sector om een duurzame, zakelijke omgeving te verzekeren op de korte, middellange en lange termijn. Branchevertegenwoordiging biedt daarvoor een groot scala aan voordelen. Niet alleen hebben leden toegang tot belangrijke sectorinformatie, ontwikkelingen in de Europese Unie en relevante wetgeving, maar er wordt hen ook de mogelijkheid geboden in Brussel hun stem te laten horen in het politieke debat over beleidsvorming en -ontwikkeling. Kortom, Fecc is hier om te werken vóór en vooral met u. Ik kijk er naar uit om de geweldige samenwerking tussen Fecc en VHCP voort te zetten.”

VHCP jaaroverzicht 2010

In het jaar van het verdriet om het WK voetbal, waarin Nederland bijna wereldkampioen werd, en de moeizame kabinetsformatie, stond er ook voor het VHCP wederom veel op de agenda. Een korte samenvatting:

Leden en bestuur

Naast een vijftal bestuursvergaderingen was er een goed bezochte algemene ledenvergadering op Kasteel Wittenburgh in Wassenaar, waarbij nadrukkelijk werd gesproken over Responsible Care en de in 2010 te realiseren Third Party Audit. Ook REACH, CLP en PGS 15 kregen veel aandacht. De behoefte aan minder regelzucht was voor econoom dr. Steven van Eijck de reden om naar Wassenaar af te reizen en historicus Arend-Jan Boekstijn plaatste de recente politieke ontwikkeling in een historisch kader. Gerko Snel (De Monchy International) en Judith Migchels (Shell) volgden twee vertrekkende bestuursleden op, namelijk Henk Jan Aarsen (Transmare) en Coen Wilms (Shell). In oktober gaf Rein Willems, senator voor het CDA in de Eerste Kamer, tijdens de jaarlijkse lunchbijeenkomst het recept voor duurzame bedrijvigheid. Potentiële leden konden eveneens vrijblijvend kennismaken met het VHCP.

REACH – GHS

In mei stonden tijdens vier speciale workshops, verdeeld over twee dagen, de nieuwe regels voor het Veiligheidsinformatieblad centraal in relatie tot REACH en GHS. Hier werd wederom bevestigd dat samenwerking met collega-brancheverenigingen, zoals natuurlijk met de VNCI, maar ook met de VVVF en de NVZ, zorgt voor meer kennisuitwisseling. Op de jaarlijkse VHCP en VNCI Stoffendag stond naast REACH ook het handhavingproject 'Chemie in Beeld' van de Arbeidsinspectie centraal. In de bossen van Zeist konden de ruim 120 deelnemers uit de chemische industrie en distributie hun licht opsteken tijdens de verschillende plenaire sessies.

Commissie Milieu & Veiligheid

Voor de Commissie Milieu & Veiligheid stond de Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen, de PGS 15, hoog op de agenda. Het rapport dat in september 2010 uitlekte naar aanleiding van een inspectie van VROM is een extra reden om de geconstateerde problematiek nauw te volgen. De commissie participeerde in drie expertmeetings over dit onderwerp. Hierbij zaten onder meer handhaving, brandweer, inspectie

A-instelling en bedrijfsleven met elkaar om tafel. Successen die daaruit te verwachten zijn, hebben direct impact op de controlefrequentie van de brandblusinstallaties. Een en ander wordt in 2011 verder uitgewerkt.

Ook was er volop aandacht voor PGS 8, PGS 29 en de op te stellen PGS 31, die zal gaan over de opslag van vloeibare chemicaliën. Daarnaast hebben het uitgangspuntendocument (UPD) en de Explosieven Precursoren als onderwerpen de aandacht in Nederland, als ook in Brussel. Het VHCP volgt een en ander op de voet.

Responsible Care

De Werkgroep Responsible Care kwam driemaal bijeen om het programma verder gestalte te geven en uit te voeren. Ook vonden er, zoals gebruikelijk, drie Klankbordgroepbijeenkomsten plaats. Hierin konden collega-bedrijven hun ervaringen delen betreffende de implementatie en resultaten van het programma binnen hun bedrijf. Er was onder meer aandacht voor RI&E in het kader van Responsible Care en een presentatie van Royal Haskoning over de invoering van de Wabo (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht).

Fecc

Het VHCP zit in verschillende werkgroepen van Fecc en behartigt daarin de belangen van de leden en brengt zijn visie naar voren. In 2010 werd veelvuldig gesproken over veiligheid en regelgeving in de Safety, Health en Environmental Affairs Committee, alsook in de Responsible Care Committee. Ook blijft het VHCP hierdoor op de hoogte van de sentimenten in de rest van Europa en de problemen die spelen in relatie tot de Europese handel en distributie van chemicaliën. Daarnaast heeft Fecc korte lijnen naar de Europese Commissie en Cefic en ook daarvan profiteren de VHCP-leden. Zoals uit het voorgaande interview met Uta Jensen-Korte blijkt, wordt het VHCP ook zeer gewaardeerd als lid van Fecc.

Cefic / ICCTA / CBA

In het kader van weten waar directe stakeholders mee bezig zijn, onderhield het secretariaat van het VHCP ook in 2010 nauwe contacten met onder meer Cefic, ICCTA

en CBA, Chemical Business Association, de Britse tegenhanger van het VHCP. De focus voor deze contacten ligt op hoe deze partijen kijken naar de Europese handel en distributie van chemicaliën, wat hun belangen zijn en hoe die zich verhouden tot de handel en distributie in Nederland, waarbij het VHCP de Nederlandse positie behartigt.

Hygiëncode

In 2010 is nog flink gewerkt aan de Hygiëncode voor VHCP-leden die chemicaliën leveren aan de levensmiddelenindustrie. Het doel van deze code is om de leden voorschriften en basisvoorwaarden aan te bieden waarmee ze kunnen voldoen aan de Europese hygiëneregels. In samenwerking met de nieuwe Voedsel en Waren Autoriteit (nVWA) is de code tot op detailniveau aangepast aan de door hen gestelde eisen. Om met de woorden van de heer Beuger (nVWA) te spreken: "Het VHCP is erin geslaagd om een volwaardige code te maken."

In 2011 wordt de Hygiëncode aan het Regulier Overleg Warenwet (ROW) voorgelegd ter beoordeling en kan dan, bij akkoord, worden gebruikt door de leden om te implementeren in hun bedrijfsvoering.

Sociale bezigheden

Naast alle inhoudelijke thema's en bijeenkomsten was er ook tijd voor ontspannen samenzijn. Zo vond begin januari de nieuwjaarsbijeenkomst plaats in Den Haag. Ondanks het barre winterweer kwamen veel leden het glas heffen op betere tijden.

In zijn speech memoreerde de voorzitter aan de economische crisis waarbij hij aangaf dat de chemische distributiebedrijven in het algemeen behoorlijk robuust zijn.

In september kozen de chemiëren het ruime sop en konden de golf liefhebbers hun hart ophalen in Twente. Ook vond het vierde Social Event plaats, waarbij zowel de leden van het VHCP als de JIDC (Jongeren in de Chemie), al dan niet met partners, konden ontspannen zoals tijdens allerlei outdooractiviteiten op Landgoed Holtweijde in Twente.

Tot slot, 2011 is inmiddels een paar maanden oud. Verschillende bijeenkomsten zijn al gepasseerd, zoals in deze FOCUS is te lezen. Uiteraard staat er ook voor de rest van het jaar nog veel op het programma en wordt er door het secretariaat van het VHCP ook achter de schermen hard gewerkt om de belangen van de chemische distributie te vertegenwoordigen.

Biociden

Het VHCP maakt deel uit van het Platform Biociden. Issues die het afgelopen jaar speelden:

- De uitvoering van het gedifferentieerd handhavingsbeleid voor biociden zonder toelating. In maart was er informatiebijeenkomst en uiteindelijk zijn voor ca. 130 van de ongeveer 190 aangemelde rode middelen ontvankelijke aanvraagdossiers ingediend.
- Intensivering van de handhavingsinspanningen.
- De behandeling van het voorstel voor een Europese Biocidenverordening. Heikele punten hierbij zijn: centrale versus decentrale toelating, dataprotectie, freeriders, treated articles, uitsluitingscriteria, vereenvoudiging indeling in 'producttypes en kaderformuleringen. In het meest gunstige scenario wordt de verordening in het najaar van 2011 vastgesteld en treedt deze op 1 januari 2013 in werking.
- Andere onderwerpen, waaraan aandacht werd besteed, zijn onder meer desinfectie van zwembadwater, ontsmetting van agrarische ruimten, aanpak van koper-zilverionisatie, chemicaliën voor vliegtuigontsmetting, de Kader Richtlijn Water en 'emerging substances', biociden in oppervlaktewater bestemd voor drinkwaterproductie en nieuwe richtsnoeren, normen en beoordelingsmethodieken.

Nieuws Commissie Milieu & Veiligheid

De belangrijkste onderwerpen die momenteel spelen:

PGS 15: *Opslag van verpakte gevaarlijke stoffen; Richtlijn voor brandveiligheid, arbeidsveiligheid en milieuveiligheid.* In Nederland is dit de meest toegepaste richtlijn, waarover nog altijd veel vragen leven. Inmiddels is het concept, dat moet leiden tot actualisering van de richtlijn, gereed en bespreekt de projectgroep de vele reacties. Hierin leveren Linda van Gaalen en Dré Mevissen namens het VHCP de nodige input voor een veel besproken onderdeel, namelijk de inspectie en certificering van blusinstallaties.

PGS 14: *Handboek brandbestrijdingssystemen.* Deze PGS, die gebruikt dient te worden naast PGS 15, wordt eveneens geactualiseerd. Inmiddels is gestart met een inventarisatie en ook hieraan levert de Commissie Milieu & Veiligheid een actieve bijdrage.

PGS 31: *'Opslag chemische vloeistoffen'.* De nieuwe op te stellen PGS 31 (vermoedelijk begin 2012 beschikbaar) geeft richtlijnen voor het ontwerpen, bouwen, en functioneren van opslag en verpomping van vloeibare chemica-

liën in tanks groter dan 0,35 m³. Momenteel ontbreekt namelijk eenduidige regelgeving voor de bulkopslag van onder meer zuren en logen. Brandstoffen en verpakte chemicaliën vallen niet onder deze PGS. In PGS 31 worden richtlijnen opgesteld die enerzijds de relatie leggen met bestaande PGS-publicaties, en anderzijds voor de nog niet-afgedekte situaties maatregelen gaan voorschrijven. Het doel is om hiermee een aanvaardbaar beschermingsniveau voor mens en milieu te realiseren. Namens het VHCP neemt Mari den Adel deel aan deze projectgroep. Verwacht wordt dat deze nieuwe PGS de nodige impact gaat hebben op bulkopslag van chemicaliën. De eerste input van het VHCP zal vooral gericht zijn op de afbakening van het toepassingsgebied van deze PGS.

Opvolger Branche RI&E

De huidige VHCP-tool moet worden aangepast aan de nieuwe regels voor indeling, etikettering en verpakking CLP (GHS). Tijdens een commissievergadering heeft TNO een demonstratie gegeven van de Stoffenmanager. De Stoffenmanager wordt binnenkort aangepast aan de CLP-regelgeving en is door de Arbeidsinspectie gevalideerd voor toepassing binnen REACH. De commissie van het VHCP onderzoekt of aangesloten kan worden bij deze landelijke stoffenmanager.

Fecc congres 2011 – Wenen

Van 6 tot en met 8 juni 2011 staat 'Turning Challenge into Opportunity' op het Fecc-congres centraal. Een thema dat een prima kapstok biedt voor verschillende sessies in het licht van onder meer:

- Crisis Management
- Policy & Legislation
- Life Science
- Corporate Social Responsibility

Meer informatie over dit jaarlijkse congres voor de chemische distributie in Europa vindt u op: www.fecc-congress.com.

1 juni	Stoffen- en Arbodag VHCP/VNCl
6-8 juni	Fecc Annual Congress
6 september	Klankbordbijeenkomst Responsible Care
7 september	Chemioeren Vaardag
... september	Chemische Golf (exacte datum volgt nog)
9 september	Social Event Hilton hotel Den Haag
31 oktober	Lunchbijeenkomst
15 november	Responsible Care-dag

Meer informatie vindt u op www.vhcp.nl.

Agenda

IMCD

Nieuwe overeenkomsten

IMCD Group heeft verschillende nieuwe overeenkomsten afgesloten met de volgende partners: Kuraray Europe voor de distributie van Mowital en Pioloform grades van polyvinyl butyral (PVB) in de UK. Daarnaast met Bentonitespecialist Buntech voor Europa (met uitzondering van Duitsland en Polen), dit in navolging op de succesvolle

samenwerking in Australië. BASF voor hun polyalcohol productenlijn, waarvoor IMCD voor de volledige Europese markt verantwoordelijk is. Tot slot met Ineos Oligomers in India voor hun Indopol polybutenes en met Arizona Chemical voor de distributie in West-Europa voor een deel van hun raffinaderijproducten.

Technische capaciteiten

IMCD Coatings opende onlangs een vierde laboratorium. Dit keer in Mumbai, India. Het nieuwe laboratorium focust op decoratieve verf- en pigmentpreparaten. Daarnaast heeft IMCD Personal Care, met een laboratorium in Milaan, Valerio Vargani aangesteld als Technical Development Manager.

Lancering nieuw product

Tijdens in-cosmetics 2011 introduceerde IMCD Group SMART5, een product dat D5 (hetgeen op siliconen is gebaseerd) vervangt. Dankzij de samenwerking met verschillende Italiaanse universiteiten en gebruikmaking van de laboratoriumfaciliteiten van IMCD Personal Care, ontwikkelden technische experts van IMCD dit product. SMART5 biedt een alternatief op basis van koolwaterstof.

Sales Growth Reward

IMCD Benelux ontving een prijs van Zeeospheres Ceramics LLC, gevestigd in de VS, voor het realiseren van een uitzonderlijke verkoopgroei in Europa in 2010. Zeeospheres is gespecialiseerd in keramische microsferen, hetgeen wordt toegepast in onder meer verf en coatings.

Naamswijziging Interland Chemie BV

Per 1 januari 2011 is Interland Chemie verder gegaan onder de naam Azelis Netherlands BV. Ook is per die datum Michel Vandermeiren de nieuwe managing director voor de regio Benelux – Frankrijk voor de bedrijven Azelis France SA, Azelis Benelux NV en Azelis Netherlands BV.

Kengetallen en KPI's 2010

Heeft u nog niet uw kengetallen en KPI's 2010 ingediend? Graag een en ander dan zo spoedig mogelijk indienen via de link in de toegezonden mail. Deze gegevens zijn cruciaal in het kader van uw belangenbehartiging!

Ledeninformatie

Op www.vhcp.nl vindt u het actuele ledenoverzicht van het VHCP. Ook wanneer u meer informatie wenst over het lidmaatschap kunt u op deze website terecht. Bij vragen kunt u altijd contact opnemen met het secretariaat via 070 – 750 3112 of vhcp@vhcp.nl.

colofon

Eindredactie
Bestuur VHCP

Redactie en productie
Textbeeld

Vormgeving
Carree Visuele en Interactieve communicatie

Fotografie
J&M Zweerts Fotografie
(nieuwjaarsbijeenkomst, algemene leden-
vergadering en foto's op pagina's 11, 16
en 19)

Druk
Drukkerij Van As

VHCP Secretariaat
Postbus 80523
2508 GM 's Gravenhage
tel. 070-7503100
fax. 070-3549766
www.vhcp.nl
vhcp@vhcp.nl

VHCP FOCUS is het tijdschrift van het
Verbond van Handelaren in Chemische
Producten en verschijnt twee keer per jaar.
Uw eventuele tekstbijdrage kunt u zenden
aan het VHCP secretariaat.